

Klokkenluidersregeling Borgesiusstichting

Vanuit de Wet bescherming klokkenluiders is elke organisatie met meer dan 50 werknemers verplicht een klokkenluidersregeling te hebben. Dit stuk geeft invulling aan die plicht.

Deze regeling biedt een beschrijving van de procedure die gevolgd moet worden wanneer een (op redelijke gronden gebaseerd) vermoeden van een misstand bestaat. Volgens de Wet bescherming klokkenluiders is schending, of een gevaar van een schending, van het Europees Unierecht (hierna: Unierecht) ook een misstand.

Deze regeling is van toepassing op alle melders (werknemers en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor de Borgesiusstichting) en heeft als doel hen en mensen die een melder bijstaan (zoals een vertrouwenspersoon of vakbondsvertegenwoordiger) en de betrokken derden (bijvoorbeeld een collega of familielid die verbonden is met een melder) zonder gevaar voor hun (rechts)positie de mogelijkheid te bieden te melden over een vermoeden van een misstand binnen de organisatie of het melden van informatie over inbreuken op het Unierecht.

Deze regeling is niet bedoeld voor persoonlijke klachten van melders en moet onderscheiden worden van de 'Klachtenregeling', de geschillenregeling medezeggenschap, 'Integriteitscode' en de 'Regeling ter voorkoming van seksuele intimidatie, agressie, geweld (waaronder pesten) en discriminatie'.

Voor wie is dit beleid?

Dit beleid is bedoeld voor alle medewerkers van Borgesiusstichting en voor de (P)MR. Dit beleid is zichtbaar en te lezen voor ouders en/of leerlingen en wordt aan de Raad van Toezicht overhandigd ter info.

Elke medewerker is op de hoogte van dit beleid.

Verantwoording

Voor dit beleid is gebruik gemaakt van de modelklokkenluidersregeling van de PO-raad met aanvullingen van Vertrouwenswerk.nl

Inhoudsopgave

Klokkenluidersregeling Borgesiusstichting.....	1
Voor wie is dit beleid?	1
Verantwoording.....	1
Inhoudsopgave.....	1
1. Een integere organisatie.....	2
2. Wat is een misstand?	2
___Maatschappelijke misstand	3
___Een inbreuk op het Unierecht.....	3
3. Begripsbepalingen	3

4. Algemene bepalingen	5
5. Contactgegevens.....	5
___ Externe vertrouwenspersonen	5
___ Meldpunt klokkenluidersregeling.....	5
___ Commissie integriteit.....	5
___ Huis voor klokkenluiders	5
6. Informatie, advies en ondersteuning.....	5
7. Een interne melding.....	6
___ De route bij een interne melding	6
8. Een externe melding	7
9. Rechtsbescherming.....	8
10. Verantwoordelijkheden rollen binnen de Borgesiusstichting	8
___ Werkgever of leidinggevende.....	8
___ De externe vertrouwenspersoon	8
___ Medezeggenschapsraad	9
___ HR	9
___ Medewerker	9
11. Openbaarheid van de regeling	9

1. Een integere organisatie

De Borgesiusstichting vindt het van belang een integere organisatie te zijn. Daarom geven wij aandacht aan een integere cultuur en ethische kwesties door dit bijvoorbeeld tijdens de gesprekkencyclus bespreekbaar te maken. Door dit met regelmaat te doen trachten wij een veilig meldklimaat te bevorderen. Een veilig meldklimaat bevordert niet alleen de effectiviteit van de meldregeling, het helpt ook schade te voorkomen. Denk aan economische schade, oneerlijke concurrentie, milieu- en gezondheidsrisico's, verkwisting van belastinggeld en reputatieschade. Binnen onze organisatie is iedereen zich bewust van het gevaar van (mogelijke) misstanden. En wil ook iedereen die voorkomen.

2. Wat is een misstand?

In elke organisatie komen kwesties voor, sommige kwesties zullen een misstand zijn zoals bedoeld in de Wet bescherming klokkenluiders. In de Wet bescherming klokkenluiders wordt een onderscheid gemaakt tussen maatschappelijke misstanden volgens de vroegere Wet huis voor klokkenluiders (2016) en een schendig, of een gevaar van een schending, van het Europees Unierecht (hierna: Unierecht). Ook een schending, of gevaar van een schending, van het Unierecht is een misstand.

Maatschappelijke misstand

Er is sprake van een maatschappelijke misstand als het maatschappelijk belang in het geding is bij een handeling of nalatigheid. De handeling of nalatigheid bevat dan één of meer van de volgende kenmerken:

- Er is sprake van overtreding van de wet of overtreding van interne regels vastgesteld door de werkgever, op grond van een wettelijk voorschrift.
- Er is gevaar voor de volksgezondheid.
- Er is gevaar voor de veiligheid van personen.
- Er is gevaar voor de aantasting van het milieu.
- Er is gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van onbehoorlijk handelen of nalaten.

Enkele voorbeelden van een mogelijke maatschappelijke misstand: machtsmisbruik, corruptie, fraude, diefstal, onverenigbare functies, misbruik en manipulatie van informatie, misdragingen in privé-tijd.

Een inbreuk op het Unierecht

Een inbreuk op het Unierecht is een handeling of een nalatigheid die onrechtmatig is of die het doel van het Unierecht ondermijnt. Een voorbeeld van een inbreuk op het Unierecht is het onrechtmatig gebruik of verwerken van persoonsgegevens.

Per geval zal worden beoordeeld door de commissie integriteit of er sprake is van een incident die het maatschappelijk belang raakt. In de wet staat echter wel duidelijk dat het maatschappelijk belang in ieder geval in het geding is als de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van of een patroon of een structureel karakter of als het ernstig of omvangrijk is.

Per melding zal moeten worden beoordeeld of er sprake is van een misstand in de zin van de Wet bescherming klokkenluiders. De meldregeling is alleen bedoeld voor het melden van misstanden en waar van toepassing aanverwante integriteitskwesaties en is niet bedoeld voor individuele kwesaties zoals een (arbeids-)conflict tussen een werknemer en de direct leidinggevende.

3. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. *Adviseur*: een persoon die uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door een melder in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand;
2. *Bevoegd gezag*: de (onderwijs)rechtspersoon, die voor de toepassing van deze regeling wordt vertegenwoordigd door één of alle leden van het (college van) bestuur;
3. *Externe derde*: iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die naar het redelijk oordeel van de melder in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen oplossen of doen oplossen;
4. *Externe instantie*: de instantie die naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand bij te doen;
5. *Huis*: het Huis voor Klokkenluiders bedoeld in artikel 3 van de Wet bescherming klokkenluiders (Staatsblad 2016 – nr. 147 en 148), dat openstaat voor werknemers en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie;
6. *Inbreuk op het Unierecht*: handeling of nalatigheid die:

- a. onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen; of
 - b. het doel of de toepassing ondermijnt van de regels in de Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen.
7. *Informatie over een inbreuk*: informatie, waaronder redelijke vermoedens, over feitelijke of mogelijke inbreuken op het Unierecht, die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de organisatie waar de melder werkt of heeft gewerkt of binnen een andere organisatie waarmee de melder uit hoofde van zijn werk in contact is geweest, alsmede over pogingen tot het verhullen van dergelijke inbreuken;
 8. *Melder*: de werknemer en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie;
 9. *Melding*: het melden door melder van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het recht van de Europese Unie (het Unierecht);
 10. *Richtlijn*: Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305);
 11. *Samenwerkingsverband*: een samenwerkingsverband als bedoeld in WVO 2020 artikel 2.47, tweede lid of achtste lid, vertegenwoordigd door één of alle leden van het bestuur;
 12. *Toezichthouder*: in deze regeling de persoon/personen die belast is/zijn met het interne toezicht op het (college van) bestuur;
 13. *Externe Vertrouwenspersoon*: de vertrouwenspersoon die speciaal belast is met de afhandelingen van meldingen van melder;
 14. *Vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht*: het vermoeden van de melder, dat binnen de organisatie waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover:
 - a. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder in de organisatie heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een andere organisatie, en
 - b. het maatschappelijk belang in het geding is bij:
 - c. de schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een strafbaar feit;
 - d. een gevaar voor de volksgezondheid;
 - e. een gevaar voor de veiligheid van personen;
 - f. een gevaar voor de aantasting van het milieu;
 - g. een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten;
 - h. een schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift;
 - i. een verspilling van overheidsgeld;
 - j. het bewust achterhouden, vernietigen of
 - k. manipuleren van informatie over de onder a tot en met j hierboven genoemde feiten.
 15. *Werkgerelateerde context*: huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten in de publieke of private sector waardoor, ongeacht de aard van die werkzaamheden, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken op het Unierecht of misstanden en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met benadeling indien zij dergelijke informatie zouden melden;
 16. *Werknemer*: degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht.

4. Algemene bepalingen

De melder die een melding maakt van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.

De melder die een melding maakt van een misstand of een inbreuk op het Unierecht waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

5. Contactgegevens

Externe vertrouwenspersonen

www.vertrouwenswerk.nl

Ilse Oerlemans

Telefoonnummer: 06 – 8157 5900

Emailadres: anneliesdewaal@vertrouwenswerk.nl

Roy Ploegmakers

Telefoonnummer: 06 – 4808 8774

Emailadres: royploegmakers@vertrouwenswerk.nl

Meldpunt klokkenluidersregeling

Leonie van Breda, voorzitter College van Bestuur

Telefoonnummer: 0165 - 330 894

Emailadres: l.vanbreda@borgesiusstichting.nl

Commissie integriteit

Voorzitter commissie integriteit: Debbie

Mol, Hoofd HR & O&K

Telefoonnummer: 0165 - 330 894

Emailadres: d.mol@borgesius.net

Huis voor klokkenluiders

Adres: Muzenstraat 89, 2511 WB Den Haag

Telefoonnummer: 088 – 133 1000

Emailadres: contact@huisvoorklokkenluiders.nl

6. Informatie, advies en ondersteuning

De melder kan in vertrouwen de externe vertrouwenspersoon verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.

De melder kan ook een beroep doen op de adviestaak van het Huis, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.

7. Een interne melding

Een melder kan een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht intern melden:

- a. Bij het meldpunt klokkenluidersregeling: de voorzitter van College van Bestuur van Borgesiusstichting.
- b. Bij de externe vertrouwenspersoon.
- c. Direct bij de commissie integriteit.

De commissie integriteit, bestaande uit drie personen, wordt bij een melding samengesteld door het hoofd HR van de Borgesiusstichting. Bij de samenstelling dient belangenverstrengeling voorkomen te worden.

De externe vertrouwenspersoon als adviseur raadplegen kan plaatsvinden naast een melding aan het meldpunt of de commissie integriteit. Vertrouwelijkheid is verplicht voor de functionaris(sen). Dit betekent dat uw identiteit niet zonder uw toestemming zal worden gedeeld met anderen. En dat ze ook niet onnodig over de melding zullen communiceren.

De externe vertrouwenspersoon heeft geen meldplicht aan bevoegd gezag en/of toezichthouder bij het horen van (een vermoeden van) een misstand.

De route bij een interne melding

1. Indien melder het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht alleen bij de externe vertrouwenspersoon heeft gemeld, brengt deze - met uitdrukkelijke instemming van de melder - het meldpunt danwel de commissie integriteit op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met melder overeengekomen wijze en tijdstip. De identiteit van de melder moet geheim blijven, en kan alleen vrijgegeven worden mits uitdrukkelijke toestemming van de melder.
2. Het meldpunt klokkenluidersregeling, danwel de commissie integriteit, legt de melding met de datum waarop deze ontvangen is schriftelijk vast in een daarvoor ingericht register en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door de melder (dan wel de externe vertrouwenspersoon), die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt.
3. De meldingen moeten op een goede manier geregistreerd worden. De gegevens over een melding mogen niet langer worden opgeslagen dan nodig is om aan wet- en regelgeving te voldoen. Als een melding wordt gedaan via de telefoon of een ander spraakberichtsysteem, moet deze melding worden geregistreerd door:
 - a. Het gesprek op te nemen en op te slaan (hiervoor met de melder van tevoren toestemming geven)
 - b. Door een transcriptie van het gesprek op te slaan (de melder moet de kans krijgen de transcriptie te controleren, eventueel te corrigeren en goed te keuren)

4. De melding wordt vertrouwelijk behandeld door de melder, het meldpunt en de commissie integriteit. Zonder toestemming van het bevoegd gezag, het meldpunt en de commissie integriteit wordt geen informatie verschaft aan derden binnen of buiten de organisatie. Bij het verschaffen van informatie zal de identiteit van de melder niet worden genoemd en zal de informatie zo worden verstrekt dat de anonimiteit van de melder gewaarborgd blijft.
5. Ontvangst van de melding bij het meldpunt of de commissie integriteit wordt binnen zeven kalenderdagen bevestigd aan de melder of de externe vertrouwenspersoon.
6. De commissie integriteit stelt een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht, tenzij:
 - a. de melding niet gebaseerd is op redelijke gronden, of
 - b. op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht als bedoeld in deze regeling.

Indien besloten wordt geen onderzoek in te stellen wordt de melder daar binnen twee weken na de interne melding schriftelijk over geïnformeerd door de commissie integriteit of het meldpunt. Dit besluit wordt met redenen omkleed.

7. Wordt de melding ontvankelijk verklaard dan stelt de commissie integriteit een onderzoek in. Binnen acht weken na melding wordt de melder schriftelijk geïnformeerd over het inhoudelijk standpunt door het meldpunt of de commissie integriteit. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden.
8. Indien duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, informeert het meldpunt of de commissie integriteit de melder daar schriftelijk over. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Binnen een termijn van maximaal drie maanden na verzending van de ontvangstbevestiging, moet informatie aan de melder verstrekt worden over de beoordeling en hoe de melding is of wordt opgevolgd (als dit aan de orde is).

8. Een externe melding

De melder heeft altijd de mogelijkheid een externe melding te doen. De melder kan ook na een interne melding een externe melding doen indien:

- a. de melder het niet eens is met het besluit dan wel het standpunt na onderzoek van de interne melding.
- b. de melder geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn van drie maanden na ontvangstbevestiging melding.

De melder kan de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:

- a. een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
- b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift;

- c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis.

Indien naar het redelijk oordeel van de melder het maatschappelijk belang zwaarder weegt dan het belang van de Borgesiusstichting bij geheimhouding, kan de melder de externe melding ook doen bij een externe derde die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand of inbreuk te kunnen opheffen of doen opheffen.

Zowel in het geval van melding bij een externe instantie als melding bij een externe derde dient de melder zorgvuldig te handelen en een afweging te maken tussen het maatschappelijk belang en de belangen van de Borgesiusstichting, waarbij schade voor de Borgesiusstichting zoveel als mogelijk wordt voorkomen (voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen het misstand).

9. Rechtsbescherming

De melder die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling te goeder trouw en naar behoren een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld als gevolg van het melden.

Personen die de melder bijstaan en zelf in dienst zijn van de Borgesiusstichting worden op geen enkele wijze benadeeld als het gevolg van het vervullen van deze rol. Dit geldt eveneens voor een betrokken derde, zoals een collega of familielid die betrokken is bij de melder en die benadeeld kan worden in zijn werkzaamheden.

10. Verantwoordelijkheden rollen binnen de Borgesiusstichting

De Borgesiusstichting voelt zich als werkgever verantwoordelijk voor het bevorderen van een integere cultuur. Binnen de Borgesiusstichting heeft eenieder vanuit de eigen rol een verantwoordelijkheid.

Werkgever of leidinggevende

- Is hoofdverantwoordelijk voor het zorgdragen van een veilige meldcultuur en integere cultuur. Hij heeft daarbij taken die per situatie verschillen, denk aan: voorbeeldfunctie, opvang, coach, bemiddelaar en voorlichter.
- Is verantwoordelijk voor het uitvoeren en uitdragen van de klokkenluidersregeling binnen de Borgesiusstichting.

De externe vertrouwenspersoon

- Is een aanspreekpunt voor medewerkers bij vermoeden van een integriteitstekstie.
- Vangt de melder op, biedt een luisterend oor en behandelt alles vertrouwelijk.

- Staat naast de melder en neemt het probleem niet over. Bij een integriteitskwestie houdt de melder geen regie als er een melding is gedaan.
- Begeleidt de melder in de te nemen stappen tijdens het hele proces.
- Verwijst de melder door indien nodig.

Medezeggenschapsraad

- Vervult een controlerende en signalerende rol rondom integriteit vanuit een opbouwende, kritische houding.

HR

- Zet de Borgesiusstichting aan tot kritisch denken over de effecten van het beleid en het bijstellen ervan.
- Wijst de werkgever of leidinggevende op hun verantwoordelijkheid rondom een integere cultuur.
- Wijst medewerkers op goed werknemerschap rondom integriteit.
- Ontwikkelt beleid rondom de Klokkenuidersregeling en houdt het up-to-date.

Medewerker

- Draagt bij aan het realiseren van een integere werkplek voor iedereen.
- Spreekt collega's aan op niet-integer handelen.
- Stelt zich reflectief op als hij zelf wordt aangesproken.
- Heeft de plicht kennis te nemen van de Klokkenuidersregeling. Deze regeling wordt integraal gepubliceerd op het voor medewerkers toegankelijke intranet.

11. Openbaarheid van de regeling

Het bevoegd gezag van de Borgesiusstichting zorgt ervoor dat de regeling op een vertrouwelijke manier kan worden geraadpleegd en publiceert de regeling op de website van de Borgesiusstichting.

1. Deze regeling treedt in werking op 8 april 2024.
2. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag of samenwerkingsverband.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Klokkenuidersregeling Borgesiusstichting'.

Aldus vastgesteld door de bestuurder, Leonie van Breda, op 15 oktober 2024.